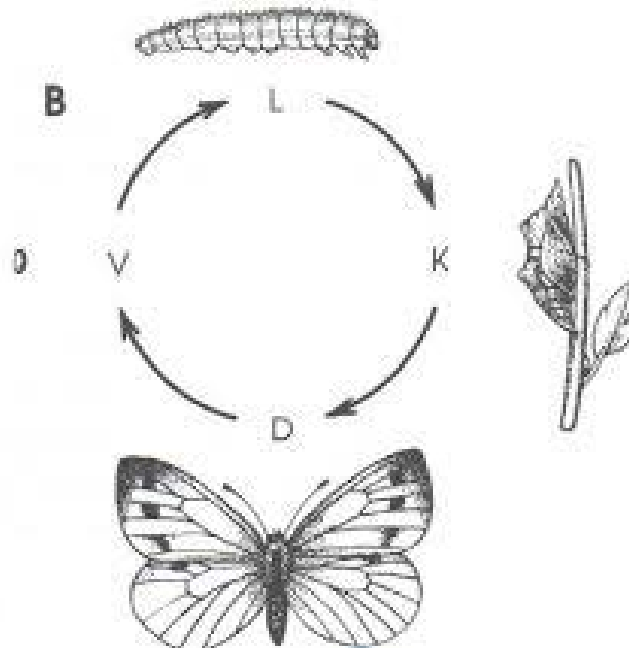

Hmyz s proměnou dokonalou

Hmyz s proměnou dokonalou

- ☀ **vajíčko** → larva → kukla → dospělec
- ☀ larva se nepodobá dospělci
- ☀ žravá a rychle roste
- ☀ **kukla** – klidové stádium, přeměna larvy v dospělce

Sítokřídlí

- ☀ křídla jsou protkaná jemnou žilnatinou
- ☀ významní predátoři

ZLATOČKY (uč. 49)

- ☀ živí se mšicemi

larva se živí mšicemi

MRAVKOLVI (uč. 45)

- ☀ zajímavé larvy s velkým zadečkem
- ☀ larvy mají pasti v písku a loví do nich mravence

Blanokřídlí

uč. 21

- ☀ 2 páry **blanitých křídel**
- ☀ 2 složené a 3 jednoduché oči
- ☀ samice mají **kladélko**, některé **žihadlo**
- ☀ patří sem **společenský (sociální) hmyz** (mravenci, včely, čmeláci, vosy)

blanitá křídla

kladélko

žihadlo

Blanokřídlí - lumci

uč. 31

- ☀ žijí v lese
- ☀ samice mají dlouhé kladélko
- ☀ kladou vajíčka do larev dřevokazného hmyzu
- ☀ larvy lumka se larvami dřevokazného hmyzu živí
- ☀ likvidují dřevokazný hmyz

lumek velký

Blanokřídlí - mravenci

uč. 34

- ☀ žijí ve velkých koloniích, vytvářejí mraveniště
- ☀ každý člen má svoji roli:
  - **královna:** hlava kolonie, klade vajíčka
  - **dělnice:** starají se o chod kolonie (shánějí potravu, pečují o vajíčka a larvy)
  - **vojáci:** brání kolonii
- ☀ rojení mravenců - zakládání nových kolonií
- ☀ všežravci

mraveniště

rojení mravenců

mravenec lesní

Blanokřídlí - včely

uč. 41 - 43

- ☀ důležité opylovači (symbióza mezi včelou a rostlinou)
- ☀ sbírají pyl do sběrných košíčků na končetinách
- ☀ produktem je med
- ☀ staví voskové plástve
  - **královna:** hlava kolonie, klade vajíčka, žije 3 – 4 roky
  - **dělnice:** zabezpečují úl (čistí úl, krmí larvy, starají se o královnu, staví plástve, stráží úl, sbírají pyl), žijí 6- 8 týdnů
  - **trubci:** včelí samci, oplodňují královnu
- ☀ rojení včel - zakládání nových kolonií
- ☀ žihadlo – má vroubky, při bodnutí si včela vytrhne vnitřní orgány a umírá
- ☀ **včela medonosná**

Blanokřídlí - včely

sběrné košíčky

plástve s larvami a medem

královna

trubec

dělnice

rojení včel

Blanokřídlí – vosy a sršně uč. 60

- ☀ dravý hmyz, všežravci
- ☀ hladké žihadlo – mohou opakovaně bodnout
- ☀ staví si papírová hnízda z rozžvýkaného dřeva

vosa obecná

**vosí
hnízdo**

sršěň obecná

Blanokřídlí – čmeláci

uč. 43

- ☀ tělo porostlé chloupky
- ☀ hnízda stavějí v zemi
- ☀ delší sosák než včely – mohou sát nektar i z hlubších květů
- ☀ důležití opylovači
- ☀ chránění

čmelák zemní

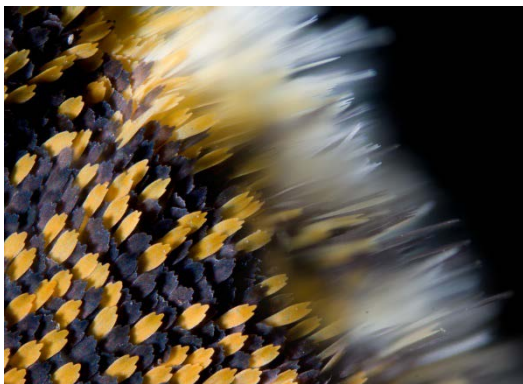
hnízd v zemi

Motýli

uč. 21, 50

- ☀ dva páry velkých zdobných křídel
- ☀ křídla porostlá drobnými barevnými šupinkami
- ☀ dlouhý spirálovitě stočený sosák (sací ústní ústrojí)
- ☀ živí se nektarem z květů → důležití opylovači
- ☀ larvy jsou housenky
- ☀ denní a noční motýli

šupinky na křídlech

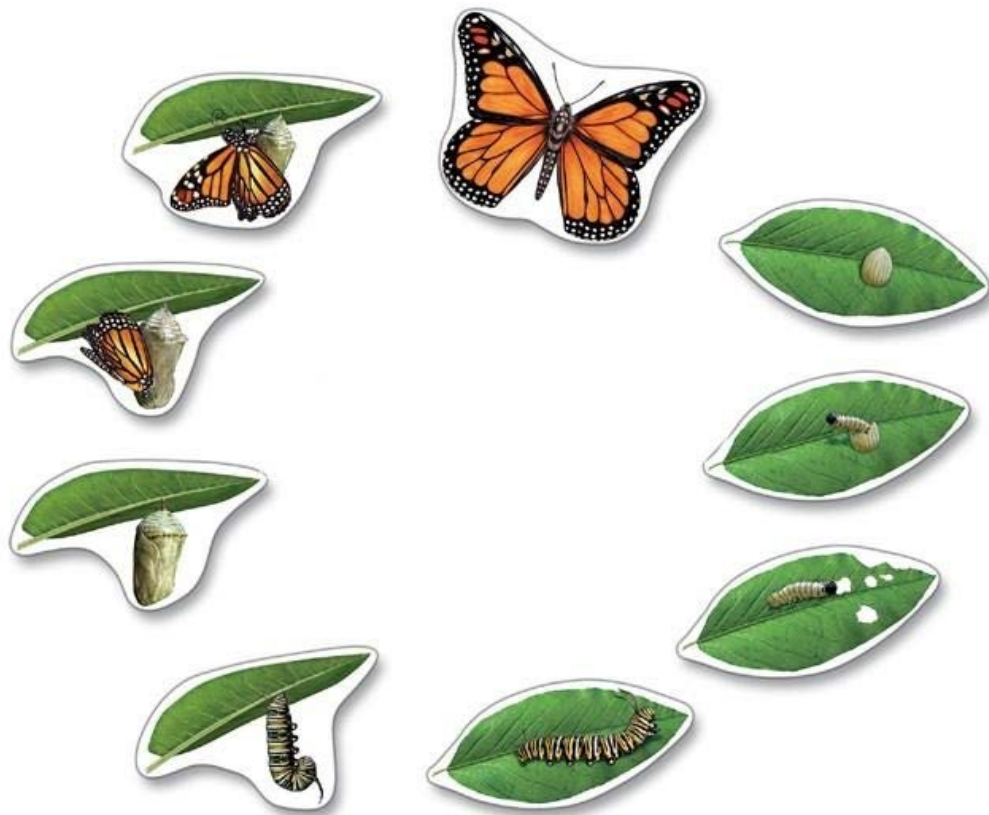
sosák motýla

housenka motýla

Životní cyklus motýla

Denní motýli

uč. 50

☀ aktivní přes den, barevní

BABOČKY

babočka paví oko

trnité výběžky

babočka admirál

BĚLÁSCI

☀ housenky škodí na zemědělských plodinách a zelenině

bělásek zelný

Denní motýli

uč. 43, 50

MODRÁSCI

- ☀ housenky některých modrásků žijí v mraveništích a živí se larvami mravenců

modrásek
očkovaný

housenka v mraveništi

OKÁČI

- ☀ oka na křídlech

okáč pýrový

otakárek fenyklový

Noční motýli

uč. 51, 59

- ✦ aktivní za soumraku a v noci, nenápadně zbarvení
- ✦ velká tykadla - orientace

MOLI

- ✦ larvy se živí přírodními materiály

mol šatní

ZAVÍJEČI

- ✦ znehodnocují potraviny

zavíječ moučný

OBALEČI

- ✦ housenky se živí ovocem
- ✦ „červi v ovoci“

Noční motýli

uč. 32, 51, 55

LIŠAJOVÉ

- ☀️ mohutní motýli

lišaj smrtihlav

MŮRY

- ☀️ zavalité a chlupaté tělo

BOUROVCI

- ☀️ housenky se kuklí v pevných kokonech
- ☀️ produkují hedvábí

bourec morušovy

BEKYNĚ

- ☀️ žijí v lese, housenky se živí jehličím

bekyně mniška

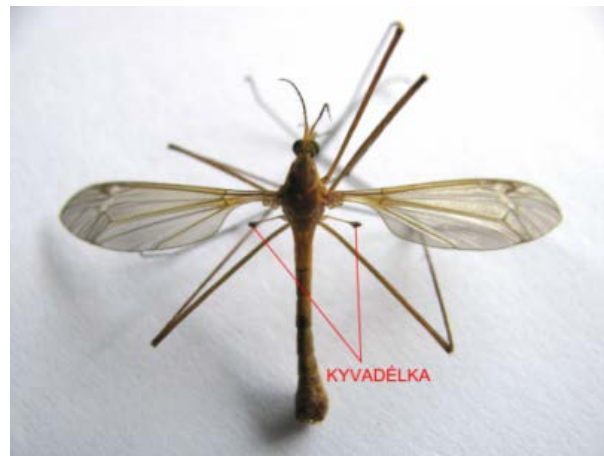
Dvoukřídlí

uč. 21

- ☀ žijí po celém světě
- ☀ 1 pár velkých blanitých křídel
- ☀ 2. pár se přeměnil v kyvadélka
- ☀ larvy mají červovitý vzhled

blanitá křídla

larvy

Dvoukřídlí

uč. 59

MOUCHY

- ☀ přenašeči choroboplodných zárodků
- ☀ živí se různými potravinami

moucha domácí

MASAŘKY

- ☀ velké mouchy
- ☀ kladou vajíčka do masa

masařka obecná

BZUČIVKY

- ☀ běžné mouchy s kovově lesklým tělem
- ☀ hlasité bzučení

bzučivka zlatá

Dvoukřídlí

uč. 38

OCTOMILKA

- ☀ larvy v hnijícím ovoci
- ☀ výzkumný organizmus

PESTŘENKY

- ☀ „vosičky“
- ☀ vzhledem připomínají vosy a včely
- ☀ umí se v letu zastavit
- ☀ živí se nektarem, mšicemi

OVÁDI

- ☀ „hovado“
- ☀ samičky sají krev zvířat a lidí

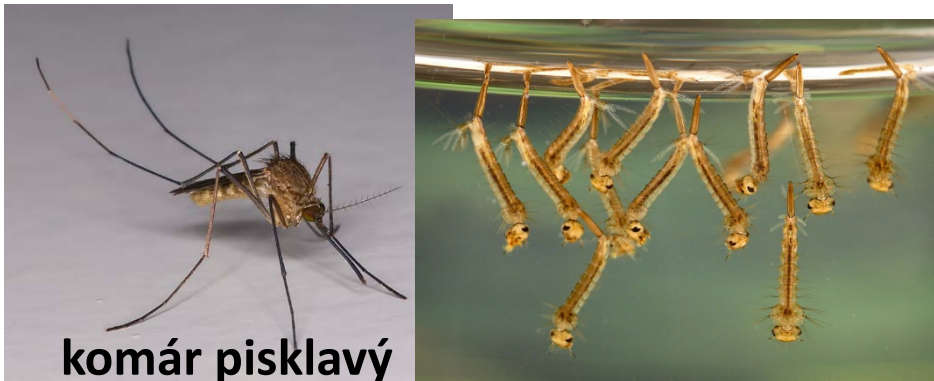

Dvoukřídlí

uč. 68, 69

KOMÁŘI

- ☀ krev sají samice, samci nektar
- ☀ larvy žijí ve vodě

komár pisklavý

PAKOMÁŘI

- ☀ podobní komárům, ale nemají bodavý sosák (sají nektar)
- ☀ pýřitá tykadla
- ☀ larvy patentky (krmivo pro rybičky)

TIPLICE

- ☀ připomínají obrovské komáry
- ☀ živí se nektarem

